

Anna Bujnowska

"Ethos rycerski zagrożony.
Rzeczywistość pokoju i wojny w
poezji Naruszewicza", Barbara
Wolska, "Prace Polonistyczne" Seria
XL (1985): [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 29/2 (100), 360

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WOJDYŁO Marek: Malarstwo i kolor w poezji Aleksandra Wata.
"Ruch Literacki" 1985 z. 2 s. 109-125.

Analiza stosunku Wata do koloru na materiale jego poezji. Po "kolorystycznym kalejdoskopie" futurystycznego "Piecyka" następuje faza negatywnego opisywania koloru, wreszcie okres eksploatacji alchemicznej symboliki barw (zwłaszcza złota i srebra w kontekście słońca i księżyca, światła i ciemności). Autor omawia następnie symbolikę czerni, motyw lustra i odciętej głowy, wreszcie "kompleks Orfeusza".

BP/100/103

J.Z.

WOLSKA Barbara: Ethos rycerski zagrożony. Rzeczywistość pokoju i wojny w poezji Naruszewicza. "Prace Polonistyczne". S. XL, R. 1984 (wyd. 1985), s. 287-334.

Krytyka przemocy i zbrojnych napaści zyskała duże powodzenie wśród ludzi Oświecenia, których wychowaniu przyświecał jeszcze ethos rycerski. Tradycje rycerskie chętnie były poddawane krytyce. Na przykładzie wyrażających idee pokojowe wypowiedzi Adama Naruszewicza ukazuje autorka żywotność wątków pacyfistycznych w literaturze Oświecenia. Idealny obraz władcy u Naruszewicza to nie wódz zwycięski, ale władca mądry, dobroczynny, sprawiedliwy. Takimi cechami opatrzony został wizerunek Stanisława Augusta stworzony przez poetę. Szczególną wartością pacyfizmu jest dla Naruszewicza - poza racjami politycznymi - racja moralno-etyczna: najważniejsza zasada poszukiwanego ładu.

BP/100/104

A.B.